

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/101 van 23 augustus 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

De uitbetalingsactor vorderde de schooltoeslag ten bedrage van 3.387,57 EUR terug omdat de jongere niet binnen de 21 dagen opnieuw ingeschreven was in een school en bijgevolg niet voldaan werd aan de pedagogische voorwaarden. Verzoeker gaat in beroep tegen de beslissing waarbij het verzoek tot kwijtschelding van het teruggevorderde bedrag werd geweigerd.

De uitbetalingsactor besliste dat er niet kon worden ingegaan op het verzoek tot kwijtschelding, aangezien er onvoldoende feitelijke bewijzen zijn dat er disproportionele leedverzwaring wordt toegebracht aan betrokkene. Het geld staat immers op een spaarrekening die wordt vrijgegeven zodra verzoekster 18 jaar wordt.

De Geschillencommissie stelt vast dat de school mogelijks ten onrechte overging tot uitschrijving van verzoekster op 22 november 2022, terwijl volgens de raadsman van verzoekster een leerling niet op initiatief van de school mag worden uitgeschreven zolang er geen nieuwe school gevonden is.

Verzoekster dient daarom contact op te nemen met de onderwijsinstelling voor een eventuele rechtzetting van de officiële gegevens, zodat de gegevens uit de authentieke bron waarop de uitbetalingsactor zich actueel baseert zouden kunnen geregulariseerd worden.

Indien er geen (aangetoonde) mogelijkheid/bereidheid is van de school om de nodige aanpassingen door te voeren, kan verzoekster opnieuw contact opnemen met het secretariaat van de Geschillencommissie met het verzoek voor de Geschillencommissie om ten gronde te oordelen of de uitbetalingsactor terecht geweigerd heeft om af te zien van terugvordering.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE
GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING
NR. 2024/101
23 augustus 2024

REPERTORIUMNR. GC/24/A0166

INZAKE :

Mevrouw, wonende te,

- Verzoekster -

Vertegenwoordigd door, advocaat, kantoorhoudende te

TEGEN :

..... uitbetalingsactor, met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek om af te zien van terugvordering dat door de raadsman van verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket¹ werd ingediend per e-mail d.d. 14 maart 2024, als reactie op de beslissing tot terugvordering van verwerende partij d.d. 9 januari 2024;

Gelet op de beslissing van verwerende partij d.d. 29 maart 2024 waarbij het verzoek tot kwijtschelding van verzoekster werd afgewezen;

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 5 april 2024;

Gelet op het verzoek tot reactivering van de raadsman van betrokkene gericht aan het secretariaat van de Geschillencommissie d.d. 11 april 2024;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 19 april 2024 waarbij aan verzoekster en aan haar raadsman de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 23 augustus 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster noch verwerende partij is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 23 augustus 2024;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Per beslissing d.d. 9 januari 2024 ging de verwerende partij over tot terugvordering van een bedrag van 3.387,57 EUR bestaande uit de schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023, omdat verzoekster op 21 november 2022 werd uitgeschreven uit een instelling voor secundair onderwijs en niet binnen de 21 dagen opnieuw ingeschreven was in een instelling voor secundair onderwijs (dit gebeurde pas op 9 januari 2023). De schooltoeslag werd bijgevolg ten onrechte ontvangen en werd om die reden door verwerende partij teruggevorderd.

De raadsman van verzoekster richtte een e-mail d.d. 14 maart 2024 aan verwerende partij, aan de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket en aan de Geschillencommissie Groeipakket met het verzoek om af te zien van de terugvordering.

Per beslissing d.d. 29 maart 2024 heeft verwerende partij de raadsman van verzoekster laten weten dat er niet kon worden ingegaan op het verzoek tot kwijtschelding, aangezien er onvoldoende feitelijke bewijzen zijn dat er disproportionele leedverzwaring wordt toegebracht aan betrokkene. Het geld staat immers op een spaarrekening die wordt vrijgegeven zodra verzoekster 18 jaar wordt.

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

De Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nam op 5 april 2024 dezelfde beslissing.

Per e-mail d.d. 11 april 2024 heeft de raadsman van verzoekster om reactivering van het dossier bij de Geschillencommissie verzocht.

3. Standpunt van verzoekster:

De raadsman van verzoekster heeft de grieven van verzoekster als volgt verwoord in het verzoek d.d. 14 maart 2024:

“Ik schrijf u aan als jeugdadvocaat van juffrouw

Wij namen kennis van uw schrijven in datum van 09/01 jl. waarbij u stelt dat ten onrechte voor het schooljaar 2022-2023 de schooltoeslag ten bedrage van 3.387,57 EUR werd ontvangen.

Door middel van huidig schrijven wensen wij een verzoek (klacht, bemiddeling, beroep) in te dienen om af te zien van deze terugvordering.

..... is al een paar jaar ingevolge vonnissen van de Jeugdrechtbank afdeling toevertrouwd aan afdeling te, (verblijf hoge frequentie – begeleiding typemodule contextbegeleiding breedsporig). Tijdens wekdagen verblijft en slaapt zij in de voorziening.

Midden december 2022 kwam te weten op een CLB overleg dat al enige tijd niet meer ingeschreven stond in de school te Toen zij dit hoorden, schakelden de begeleiders van dan ook een versnelling hoger om een nieuwe school te zoeken. De nieuwe school, het, heeft blijkbaar pas na de kerstvakantie opnieuw ingeschreven en niet retroactief.

In, de school waar ze werd uitgeschreven, volgde ze duaal leren logistiek assistent. Daar onderzochten ze allereerst twee weken lang of al dan niet arbeidsklaar was; de reden om de inschrijving uiteindelijk niet verder te realiseren. noch mochten hiervan enig schrijven ontvangen. De school daarentegen verzekerden de begeleiders van en echter telefonisch dat ze ingeschreven zou blijven bij hen, tot ze een nieuwe school had. Wat achteraf dus niet zo blijkt te zijn.

Op dit moment volgt school in, 3^e middelbaar zorg en welzijn. Evenwel is zij voortdurend ziek en niet in staat om school te volgen wegens psychische problemen.

..... mocht echter de schooltoeslag die thans terug gevorderd wordt niet ontvangen.

Uit voorgaande uiteenzetting volgt dat niet op de hoogte was van het feit dat zij niet langer ingeschreven was noch van de wetgeving/info die een onterechte betaling zou veroorzaken.

Evenzeer betrof de periode dat zij niet ingeschreven was in een school de kerstvakantie, zijnde een periode dat er geen school open is.

Tot slot dien ik u mee te delen dat geen enkel inkomen heeft. Zij werkt niet en heeft geen bestaansmiddelen.

Mogen wij u dan ook verzoeken te willen afzien van deze volledige terugvordering.”

Per e-mail d.d. 11 april 2024 verzocht de raadsman van verzoekster om de procedure voor de Geschillencommissie te reactiveren na de negatieve beslissing van verwerende partij d.d. 29 maart 2024 en van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 5 april 2024 met betrekking tot de weigering om af te zien van de terugvordering.

Op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie bezorgde de raadsman van verzoekster per e-mail d.d. 20 augustus 2024 nog bijkomende stukken. In de e-mail stelde zij het volgende:

“Ik ontving in goede orde uw schrijven van 16 augustus jl.

Ik voeg in bijlage een aantal stukken toe waaruit volgt dat niet in staat was school te lopen. Niet allen van die periode, maar wat er wel op wijst dat schoollopen gedurende lange tijd al moeilijk is voor

Alsook voeg ik een bijlage een schrijven toe waarin haar toenmalige school bevestigde dat ze in groep zou starten, dit om haar vaardigheden aan te scherpen en in de plaats van duaal leren, aangezien ze haar nog niet arbeidsklaar vonden. Daags nadien volgde dan plots een uitsluiting, waarvan niet noch de ouders en schriftelijk werd van verwittigd of op de hoogte van werd gebracht.”

4. Standpunt verwerende partij:

4.1. Bij beslissing d.d. 9 januari 2024 heeft verwerende partij verzoekster in kennis gesteld van wat volgt:

“Schooltoeslag is er voor kinderen die onderwijs volgen in een door Vlaanderen erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling en die opgroeien in een gezin met een lager inkomen.

Op 28/09/2022 keerden we je de schooltoeslag voor schooljaar 2022 - 2023 uit. De selectieve participatietoeslag wordt steeds provisioneel toegekend volgens artikel 24 van het Groei pakketdecreet.

Wij stelden vast dat je je gedurende schooljaar 2022 - 2023 uitgeschreven hebt uit een instelling voor secundair onderwijs (op 21/11/2022) of uit de leertijd van een erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

Je hebt je hierbij niet uiterlijk binnen de eenentwintig kalenderdagen opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs (pas op 09/01/2023) of in een leertijd van een erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

Hierdoor heb je de betaling van de schooltoeslag voor schooljaar 2022 - 2023 ten onrechte ontvangen. De betaling van deze schooltoeslag is in strijd met artikels 24 en 34 van het Groeipakketdecreet.

Je hebt een bedrag van C 3.387,57 ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode 01/09/2022 - 30/09/2022.

Ten onrechte verschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid, verjaren na een periode van drie jaar. De verjaringstermijn van drie jaar gaat in vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de datum waarop de toelage oorspronkelijk werd uitbetaald (art. 97 Decreet Groeipakket).

Dit betekent dat alle toelagen in het kader van het gezinsbeleid kunnen worden teruggevorderd.

Je ontvangt van ons een Groeipakket, we houden maandelijks 10% in op de betaling van je Groeipakket tot je schuld vereffend is (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring. Indien je ervoor kiest om de openstaande schuld zelf terug te betalen, dan kan je de betaling overmaken op onze rekening (BIC:), met vermelding van +++..... +++ .

Je kan bij onze diensten steeds een schriftelijk voorstel met een gegronde reden indienen om een terugbetaling in schrijven te bekomen.

Het is eveneens mogelijk om (deels) van de terugvordering afte zien. Let wel, dit is enkel mogelijk als:

- je niet op de hoogte kan zijn van de informatie die de onterechte betaling veroorzaakte;
- of
- jij, je partner of kinderen met recht op een Groeipakket behartenswaardige fysieke of mentale moeilijkheden hebben;
- of
- er externe omstandigheden zijn waardoor de terugvordering van de schuld niet aangewezen is, bv. een zware woningbrand;
- en
- je bestaansmiddelen onder het grensbedrag van 1.831,48 euro liggen.

Wanneer wij dit verzoek van jou ontvangen, zullen wij het onderzoeken conform artikel 13 van het Besluit Vlaamse Regering Rechten en Plichten.

(...).”

4.2. Bij beslissing d.d. 29 maart 2024 heeft verwerende partij verzoekster in kennis gesteld van wat volgt:

“Je vroeg een onderzoek aan in het kader van artikel 13 BVR R&P Begunstigden, het recht op een kwijtschelding.

Je verzoek werd beoordeeld, maar helaas moeten wij je medelen dat je niet in aanmerking komt voor een (gedeeltelijke) kwijtschelding.

De behartenswaardigheid kan onderzocht en aanvaard worden binnen drie categorieën:

De begunstigde kan niet als veroorzaker van de terugvordering worden gezien doordat handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, met uitzondering de leden van het feitelijk gezin, aan de basis van de terugvordering liggen.

De personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin of het rechthebbende/rechtgevende kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand.

Externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde. (o.a. woningbrand of natuurramp)

Er zijn onvoldoende feitelijke bewijzen om te stellen dat dit een disportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde: Het geld staat op een spaarrekening die vrijgegeven wordt van zodra 18 jaar wordt. Er is nog geen toestemming gevraagd aan de jeugdrechter om het ten onrechte ontvangen bedrag te recupereren van het spaarboekje.

De behartenswaardigheid wordt op dit ogenblik beoordeelt. Mocht het debet nog bestaan als het spaarboekje wordt vrijgegeven, dan kan zij altijd een nieuwe aanvraag tot kwijtschelding indienen.

Indien u niet akkoord gaat met deze beslissing, kan je altijd een verzoekschrift indienen bij de Geschillencommissie.

(...).”

4.3. Standpunt zoals meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie per e-mail d.d. 29 mei 2024:

Bij e-mail d.d. 29 mei 2024 heeft verwerende partij ten aanzien van de Geschillencommissie haar standpunt meegedeeld als volgt:

“De feiten

Wij betalen in een begunstigenkerndossier de gezinsbijslag aan (° 2007) voor haarzelf uit.

..... is geplaatst sedert 1 augustus 2022 in het en het 1/3 van het Groeipakket wordt betaald op een spaarboekje. Hier worden ook de selectieve participatietoelagen gestort.

Op 29 september 2022 wordt er 3387,57 EUR aan SEPAR gestort op het spaarboekje.

Uit de ontvangen Fluxen van Dump onderwijs blijkt het volgende:

.....

..... volgde de lessen van 01 september 2022 tot 26 oktober 2022 in het deeltijdsberoepsonderwijs van Van 27 oktober 2022 tot 21 november 2022 was ze ingeschreven in het te Van 09 januari 2023 tot 31 augustus 2023 was ze ingeschreven in het In de periode van 21 november 2022 tot 09 januari 2022 was ze niet ingeschreven in een school. Er was meer dan 21 dagen tussen een in en uitschrijving in een school, waardoor er geen recht was op een selectieve participatietoelagen. (artikel 30 §1 van het Groeipakketdecreet). De selectieve participatietoelagen werd dan ook gevorderd ten bedrage van 3354,61 EUR. Zij werd hiervan op de hoogte gebracht met ons schrijven dd 09 januari 2024. Zie administratief stuk 1.

Op 14 maart 2023 vraagt de jeugdadvocaat van om af te zien van de schuldvordering.

Het dossier wordt voorgelegd op het behartenswaardigheidsplatform dd 21 maart 2024. Het dossier wordt negatief beoordeeld op het BHW platform (zie administratief stuk 2). Er zijn onvoldoende feitelijke bewijzen om te stellen dat dit een disportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

Reden : Het geld staat op een geblokkeerde rekening die vrijgegeven wordt zodat 18 jaar wordt. Momenteel is er nog geen toestemming gevraagd aan de Jeugdrechter om het ten onrechte ontvangen bedrag te recupereren van het spaarboekje. De behartenswaardigheid wordt op dit ogenblik beoordeeld. Mocht het debet nog bestaan als het spaarboekje wordt vrijgegeven , dan kan zij altijd een nieuwe aanvraag doen.

Betrokkene wordt van deze weigering op de hoogte gebracht met ons schrijven van 29 maart 2024. (zie administratief stuk 3).

Het is tegen deze beslissing dat betrokkene in beroep gaat

Gegrontheid

De discussie gaat ten gronde of recht kan hebben op een (gedeeltelijke) kwijtschelding van schulden

Wij beperken ons in de rubriek rechten dan ook tot voorwaarden van de kwijtschelding van de schuld.

In rechte

1. De behartenswaardigheid

De procedure rond de behartenswaardigheid staat vermeld in de Mededeling van het VUTG A/40 van 8 december 2022: behartenswaardigheid.

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103§2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigde bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip 'te goeder trouw' voortaan als volgt gedefinieerd: 'zich in een behartenswaardige positie bevinden'.

De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om alsnog een afstand van de terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie 'te goeder trouw' en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde.

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden.

- 1° de goede trouw: de begunstigde moet zich in een behartenswaardige positie bevinden.

- 2° de financiële voorwaarden: het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR rechten en Plichten

De behartenswaardigheid kan worden onderzocht in drie categorieën:

- *Categorie 1:*
Handelingen van natuurlijke personen zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijke gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aanzien.
- *Categorie 2:*
De personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbende of rechtgevendende kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand.
- *Categorie 3:*
Externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toeslagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

Het behartenswaardigheidsplatform beoordeelt, samen met de betrokken uitbetalingsactor of er voldoende feitelijke elementen in het dossier zijn om betrokken persoon/personen in te delen in één van de drie categorieën.

Als dat het geval is én er wordt voldaan aan de financiële voorwaarde, dan kan de schuld geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Het dossier werd op 14 december 2023 besproken op het behartenswaardigheidsplatform. Uit stuk BW_905_20240321_37 komen volgende elementen naar voor voor de bepaling van categorie 3:

We betalen het Groeipakket binnen een begunstigdenkerndossier uit aan het kind zelf. Het kind is geplaatst voor de periode 11/2020 – 06/2021 en opnieuw vanaf 08/2022 tot op heden. Het 1/3de wordt op een spaarboekje gestort.

Onze diensten keerden een Separ uit op het spaarboekje voor het schooljaar 2022-2023. Deze werd teruggevorderd omdat er een onderbreking was van meer dan 21 dagen tussen een uitschrijving en inschrijving gedurende dit schooljaar.

We ontvangen een vraag tot kwijtschelding van de jeugdadvoocaat van betrokkene. Het kind is nog minderjarig.

De categorie 3 disportionele leedverzwaring : werd afgewezen omdat het geld staat op een geblokkeerde rekening die vrijgegeven wordt zodat 18 jaar wordt. Momenteel is er nog geen toestemming gevraagd aan de Jeugdrechter om het ten onrechte ontvangen bedrag te recupereren van het spaarboekje. De behartenswaardigheid wordt op dit ogenblik beoordeelt. Mocht het debet nog bestaan als het spaarboekje wordt vrijgegeven , dan kan zij altijd een nieuwe aanvraag doen.

Conclusie

..... heeft correct alle stappen gevolgd in de procedure voor de kwijtschelding van de schuld. Er waren onvoldoende feitelijke elementen die een disproportionele leedverzwaring staafden, waardoor niet kon worden ingegaan op het verzoek tot (gedeeltelijke) kwijtschelding van de schuld.

..... staat open om met betrokkene een haalbaar afbetalingsplan af te spreken.

Administratief dossier

1. Onze terugvorderingsbrief dd 09 januari 2024
2. Aanvraag kwijtschelding van de schuld dd 14 maart 2024
.....
3. Indiening dossier behartenswaardigheid
4. Onze weigering van de kwijtschelding van de schuld.”

5. Beslissing Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

Naar aanleiding van de e-mail d.d. 14 maart 2024 die de raadsman van verzoekster aan verwerende partij, aan het secretariaat van de Geschillencommissie én aan de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket bezorgde, nam deze laatste dienst volgende beslissing op 5 april 2024:

“Ik ontving je mail van 14 maart 2024 over de terugvordering van de schooltoeslag van het schooljaar 2022/2023 van

Je stuurde je klacht ook naar de Geschillencommissie. Daardoor bezorg ik ook aan deze dienst dit eindantwoord.

Concreet voor je dossier:

Op basis van de gegevens waarover de uitbetaler beschikte, ontving op 28 augustus 2022 de schooltoeslag voor het schooljaar 2022/2023. Deze schooltoeslag bedroeg 3.387,57 euro.

Om recht te hebben op de schooltoeslag moet de leerling tijdens het schooljaar ook voldoen aan pedagogische voorwaarden. voldeed niet aan 2 pedagogische voorwaarden.

1. was 2 jaar na elkaar meer dan 29 halve dagen ongewettigd afwezig:
 - o Schooljaar 2021/2022: 53 halve dagen
 - o Schooljaar 2022/2023: 31 halve dagen
2. Er zat meer dan 21 dagen tussen een uitschrijving en een inschrijving.
 - o Uitschrijving opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen: 21/11/2022
 - o Inschrijving opleiding Haar- en schoonheidsverzorging: 9/1/2023

Daardoor voldoet niet aan de pedagogische voorwaarden om recht te hebben op de schooltoeslag voor het schooljaar 2022/2023. moet de schooltoeslag dan terugvorderen. hoeft het bedrag niet zelf terug te betalen. houdt 10% in op toekomstig betalingen van het Groeipakket tot de schuld is afgelost. Er werd al 16,48 euro ingehouden, waardoor er nog een openstaande schuld is van 3371,09 euro.

..... mag zich bij het toekennen van de schooltoeslag enkel baseren op de gegevens die het ontvangt via een elektronisch bericht van het departement Onderwijs.

Zijn de gegevens die kreeg volgens jou niet correct?

Neem dan contact op met de school. Als de school de gegevens corrigeert, dan zal van het departement Onderwijs een nieuw elektronisch bericht ontvangen met de aangepaste gegevens. Wanneer dan wordt voldaan aan de pedagogische voorwaarden, dan kan de schooltoeslag 2022/2023 opnieuw toekennen. De bedragen die reeds werden ingehouden op de toekomstige betalingen van het Groeipakket worden dan opnieuw uitbetaald.

Als je het niet eens bent met de school, dan kan je een klacht indienen tegen de school via de volgende link: https://www.onderwijsinspectie.be/nl/contact/een-klacht-of-eenmelding#Link_1

Op basis van de gegevens waarover momenteel beschikt, werd de schooltoeslag voor het schooljaar 2022/2023 terecht teruggevorderd. Een terugvordering kan (gedeeltelijk) worden kwijtgescholden als er sprake is van een behartenswaardige situatie. Op basis van je mail heeft de procedure tot kwijtschelding van de openstaande schuld opgestart. zal je verder informeren over het resultaat van deze procedure.

Je dossier werd correct behandeld door de uitbetaler

Reglementering:

Schooltoeslag:

De schooltoeslag voor het kleuter-, lager en secundair onderwijs en HBO 5- verpleegkunde wordt betaald binnen het Groeipakket.

Voor de toekenning van de schooltoeslag moet voldaan zijn aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de nationaliteit, de gezinssituatie (= de puntentelling in het gezin), het gezinsinkomen en het type onderwijs.

Naast deze voorwaarden moet de student ook voldoen aan pedagogische voorwaarden:

- **problematische afwezigheid**

De leerling mag niet meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig zijn tijdens het schooljaar én tijdens het daaraan voorafgaande schooljaar. (Art. 34, §1, 2° Groeipakketdecreet)

De vereiste van het niet meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig zijn, geldt over de grenzen van de niveaus lager en secundair onderwijs heen.

- **Aantal dagen tussen een uit- en inschrijving**

Dn leerling die zich gedurende het schooljaar uitschrijft in het secundair onderwijs, moet uiterlijk 21 kalenderdagen (ook vakantiedagen tellen als kalenderdagen) na de datum van uitschrijving, opnieuw ingeschreven zijn in het secundair onderwijs. (art. 7 en 8 decreet borging – art. 30, §1, 3° en 34, §1, eerste lid, 3° Groeipakketdecreet van 2018)

Ten onrechte betaalde gezinsbijslag moet teruggevorderd worden, ook wanneer je ten onrechte gezinsbijslag ontving door een fout van de uitbetaler, maar je kon of moest weten dat je er geen recht op had. Om de schuld aan te zuiveren kunnen uitbetalers inhouden op gezinsbijslag die je later zult ontvangen. In principe mag er 10 % worden ingehouden op de gezinsbijslag die je later ontvangt. Voor de terugvordering geldt een verjaringstermijn van 3 jaar.

Kwijtschelding van de terugvordering:

Als er sprake is van een behartigenswaardige situatie, dan kan de uitbetaler (gedeeltelijk) afzien van de terugvordering.

De uitbetaler kan een terugvordering geheel of gedeeltelijk kwijtschelden wanneer voldaan wordt aan twee cumulatieve voorwaarden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

*1. **de goede trouw** : de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden.*

*2. **de financiële voorwaarde**: het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen*

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- *Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.831,48 EUR: een afzien van terugvordering is mogelijk.*
- *Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.220,98 EUR: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.*

De behartenswaardigheid kan binnen 3 categorieën onderzocht worden:

- *Handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien. Vb. Ouders weten dat kind ingeschreven als zelfstandige maar zijn niet op de hoogte dat de inschrijving in hoofdberoep is ipv bijberoep of als student.*
- *De personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand.*

Externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt vaan de begunstigde. Met andere woorden, mensen die reeds financieel heel zwak zijn.

De betrokkene moet aangeven welk criteria hij/zij wenst in te roepen en dient dit te beargumenteren en staven met bewijzen.

Ik hoop dat ik je hiermee voldoende heb geïnformeerd. Als je nog vragen hebt, aarzel dan niet om contact op te nemen.

(...)"

6. Beoordeling in rechte:

6.1. Met betrekking tot de beslissing van verwerende partij tot terugvordering d.d. 9 januari 2024:

De Geschillencommissie stelt vast dat de raadsman van verzoekster de terugvordering an sich niet lijkt te betwisten.

Er wordt niet betwist dat verzoekster niet ingeschreven was in een school in de periode van 21 november 2022 tot 9 januari 2023 en er dus meer dan 21 dagen waren tussen een uit- en inschrijving in een school, waardoor er geen recht was op de schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023, overeenkomstig art. 34, §1, 3° Groeipakketdecreet.

Er wordt bijgevolg inhoudelijk niet verder ingegaan op de voorwaarden om recht te hebben op de schooltoeslag.

6.2. Met betrekking tot de beslissing van verwerende partij tot weigering om af te zien van terugvordering d.d. 29 maart 2024:

6.2.1. Regelgeving met betrekking tot het afzien van terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid:

- Artikel 103 Groeipakketdecreet:

Artikel 103 van het Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

(...)

§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.

(...)

§5. Onverschuldigde betalingen die niet teruggevorderd kunnen worden, zijn ten laste van de toelagenreserve van de private uitbetalingsactor waarbij de schuld is ontstaan en ten laste van de algemene middelen als de schuld is ontstaan bij het agentschap.”

- Artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden

Artikel 13 van het BVR Rechten en plichten begunstigden² (versie toepasselijk vanaf 25 maart 2022) bepaalt in uitvoering van artikel 103, §2 Groeipakketdecreet:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangsbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

² Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, BS 07.09.2018 (hierna BVR Rechten en plichten begunstigden genoemd).

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

- Ministerieel besluit van 13 maart 2019:

In het ministerieel besluit van 13 maart 2019³ tot uitvoering van voormeld BVR Rechten en plichten begunstigden, worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

³ Ministerieel besluit d.d. 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, BS 07.06.2019.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

Er werd een nieuwe invulling gegeven aan de begripsinvulling van de voorwaarde dat de schuldenaar ‘te goeder trouw’ dient te zijn om af te kunnen zien van de terugvordering van de schuld. Met name werd een artikel 3/1 toegevoegd in voormeld MB⁴ waarbij de vaststelling van de goede trouw wordt gedaan op basis van drie categorieën van behartenswaardigheid:

“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

(...).”

In de Mededeling nr. 0378/1bis aan de Vlaamse Regering (betreffende het ontwerp van ministerieel besluit) dat de drie categorieën definieert, wordt volgende toelichting gegeven:

“Hieronder worden de verschillende categorieën verder toegelicht aan de hand van enkele voorbeelden. Deze voorbeelden zijn als niet-limitatief te beschouwen.

Categorie 1° betreft de situatie waarbij de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvordering kan worden aanzien aangezien handelingen van externe actoren aan de basis liggen voor de onverschuldigd betaalde toelagen. De externe actoren mogen geen deel uitmaken van het feitelijk gezin van de begunstigde.

Onder feitelijk gezin dient het feitelijk gezin te worden verstaan zoals van toepassing voor de vaststelling van het recht op de sociale toeslag en de schooltoeslag, m.a.w. de personen wiens inkomen in aanmerking wordt genomen voor de vaststelling van deze rechten.

⁴ Namelijk bij ministerieel besluit van 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw (BS 13.12.2022).

Het kan bijvoorbeeld zijn dat de begunstigde niet als veroorzaker kan worden aanzien omwille van een ernstig verstoorde relatie tussen begunstigten onderling (die twee aparte feitelijke gezinnen vormen), waarbij bijvoorbeeld de schooltoeslag dient te worden teruggevorderd bij de begunstigde omdat de ex-partner (in casu andere ouder van het kind), wiens inkomen in aanmerking wordt genomen voor de inkomenstoets, heeft nagelaten wijzigingen m.b.t. zijn feitelijk gezin door te geven, waardoor na uitbetaling wordt vastgesteld dat de inkomensvoorwaarde niet is vervuld.

Onder categorie 1° valt ook de situatie waarbij, door de houding van de rechthebbende leerling, de begunstigde niet op de hoogte was dat de pedagogische voorwaarden voor de schooltoeslag niet vervuld waren, zoals bijvoorbeeld wanneer de rechthebbende leerling, zonder medeweten van de ouders/begunstigten, zijn studies heeft stopgezet.

Categorie 2° betreft de situatie waarbij personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin of het rechthebbend of rechtgevend kind zich in een behartenswaardige geestelijke en/of lichamelijke gezondheidstoestand bevinden. Op basis van deze categorie kan de uitbetalingsactor de goede trouw vaststellen indien de terugvordering gerelateerd is aan de ziekte van de rechthebbende leerling.

Een voorbeeld is een leerling die onvoldoende aanwezig was op school door ziekte, maar de gewettigde afwezigheid wegens ziekte werd ten aanzien van de school niet vastgesteld door een medisch afwezigheidsattest. De ouders kunnen evenwel aantonen dat het kind op het ogenblik van de afwezigheden omwille van medische redenen niet naar school kon gaan.

Ook een ernstige ziekte van de begunstigde, die de zorgen van het kind op zich neemt, kan ertoe leiden dat de begunstigde omwille van de vele zorgen laattijdig de uitbetalingsactor heeft geïnformeerd over een wijziging in de gezinssituatie. Indien dit een impact heeft op de uitbetaling van de toelagen kan de uitbetalingsactor de goede trouw vaststellen. Wanneer er sprake is van een ernstig misdrijf (bijvoorbeeld tienerpooierschap) of traumatische ervaring voor het kind (bijvoorbeeld onverwacht overlijden in het directe netwerk) kan de uitbetalingsactor, op basis van alle elementen in het dossier, de goede trouw vaststellen.

Categorie 3° betreft de situatie waarbij de begunstigde te maken heeft met externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengen aan de begunstigde. De disproportionele leedverzwaring wordt beoordeeld op basis van de specifieke situatie waarin de begunstigde zich bevindt, als ook het bijkomende leed en de bijkomende nadelige gevolgen die de terugvordering met zich meebrengt voor de begunstigde.

De uitbetalingsactor kan bijvoorbeeld een woningbrand of een overstroming waarbij de begunstigde, waarbij de begunstigde al zijn bezittingen is verloren in aanmerking nemen.

Ook een beschermingsmaatregel binnen de jeugdhulp kan in aanmerking genomen worden als externe factor waarbij de precaire familiale situatie van een jongvolwassene die geplaatst werd in een voorziening als een behartenswaardige positie kan worden beschouwd om de goede trouw vast te stellen.”

- Mededeling A/40 van 8 december 2022 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket

Verder kan verwezen worden naar volgende administratieve onderrichtingen in Mededeling A/40 van 8 december 2022 betreffende behartenswaardigheid van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

“1. Context

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip “goeder trouw” voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw “wist of kon redelijkerwijze weten” en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. infra 5. Regelgeving).

2. Voorwaarden en criteria

2.1. Algemeen

Conform artikel 14 van het BVR Rechten en Plichten kan de uitbetalingsactor op eigen initiatief afzien van de terugvordering wanneer het onverschuldigd bedrag minder bedraagt dan 50 euro en niet kan ingehouden worden via later verschuldigde toelagen.

Daarnaast bepaalt artikel 15 van datzelfde BVR dat wanneer de schuldvordering gedwongen moet worden ingevorderd via de Vlabel-procedure en het terug te vorderen bedrag kleiner is dan 200 euro, ambtshalve wordt afgezien van de terugvordering.

Wanneer er echter fraude wordt vastgesteld, is het in geen enkele situatie mogelijk om af te zien van de terugvordering. Dit kan noch op eigen initiatief, noch op vraag van de begunstigde, cfr. artikel 16 BVR Rechten en Plichten.

In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.

(...)

2.2. Voorwaarden

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

1. **de goede trouw**⁵ : de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden.
2. **de financiële voorwaarde**: het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.
- Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.

Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.

Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijsstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.

De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.

(...)

2.3. Categorieën van behartenswaardigheid

De behartenswaardigheid kan maar onderzocht en aanvaard worden binnen drie categorieën.

2.3.1. Categorie 1: handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijke gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien

In deze eerste categorie liggen externe actoren aan de basis van het onverschuldigd betalen van de toelagen. De begunstigde(n) of leden van het feitelijke gezin van de begunstigde(n) mogen hiervan niet de oorzaak zijn.

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

⁵ De oorspronkelijke definitie van 'de goede trouw' is het niet weten of het redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehold wordt door de mededelingsplicht.

- *De begunstigden hebben onderling een ernstige verstoorde relatie en vormen twee aparte feitelijke gezinnen, waarbij bijvoorbeeld de schooltoeslag dient te worden teruggevorderd bij de begunstigde omdat de ex-partner (in casu de andere ouder van het kind), wiens inkomen in aanmerking wordt genomen voor de inkomenstoets, heeft nagelaten wijzigingen m.b.t. zijn feitelijk gezin door te geven, waardoor na uitbetaling wordt vastgesteld dat de inkomensvoorwaarde niet is vervuld.*
- *Door de houding van en/of de verstoorde relatie met de rechthebbende leerling was de begunstigde niet op de hoogte dat de pedagogische voorwaarden voor de schooltoeslag niet vervuld waren, zoals bijvoorbeeld wanneer de rechthebbende leerling, zonder medeweten van de ouders/begunstigden, zijn studies heeft stopgezet.*

2.3.2. Categorie 2: de personen die deel uitmaken van het feitelijke gezin, het rechthebbende of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige (fysieke en/of mentale) gezondheidstoestand

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- *De leerling was onvoldoende aanwezig op school door een bewezen ziekte, maar de gewettigde afwezigheid wegens ziekte werd ten aanzien van de school niet vastgesteld door een medisch afwezigheidsattest.*
- *Door een ernstige ziekte van de begunstigde en de zorgbehoevendheid die daarmee gepaard gaat, heeft hij nagelaten zijn administratie op orde te houden en laattijdig de uitbetalingsactor geïnformeerd over een wijziging in de gezinssituatie.*
- *Ook wanneer er sprake is van een ernstig misdrijf (bijvoorbeeld tienerpooierschap) of een traumatische ervaring voor het kind (bijvoorbeeld onverwacht overlijden in het directe netwerk) kan er sprake zijn van behartenswaardigheid.*

2.3.3. Categorie 3: externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigde betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde

De disproportionele leedverzwaring wordt beoordeeld op basis van de specifieke situatie waarin de begunstigde zich bevindt. Als de terugvordering ook het bijkomende leed en de bijkomende nadelige gevolgen met zich meebrengt voor de begunstigde en niet in verhouding staan door het voordeel dat de terugvordering beoogt.

In volgende situaties zou bijvoorbeeld tot behartenswaardigheid kunnen geoordeeld worden:

- *een woningbrand of een natuurramp zoals een overstroming waarbij de begunstigde al zijn bezittingen is verloren.*
- *een beschermingsmaatregel binnen de jeugdhulp waarbij ingevolge de preciaire familiale situatie een jongvolwassene geplaatst werd, zijn beperkte financiële buffer heeft aangewend om een stabiele woonsituatie te creëren.*
- *het overlijden van een kind in de loop van een schooljaar en de terugvordering van het basisbedrag zich zou opdringen (de schooltoeslag wordt niet teruggevorderd – zie Mededeling A/23).*

Voor de beoordeling van het feitelijk gezin in het licht van de criteria, wordt het feitelijk gezin bedoeld zoals dit bestaat in het kader van de sociale toeslag en de schooltoeslag.

3. Behartenswaardigheidsplatform

Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).

Het Behartenswaardigheidplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de einkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.

Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n).

4. Inwerkingtreding

Deze mededeling treedt in werking vanaf 1 januari 2023. Het behartenswaardigheidsplatform start op vanaf dat moment.

(...)”

6.2.2. Toepassing in casu en beoordeling door de Geschillencommissie:

De Geschillencommissie stelt vast dat de school mogelijks ten onrechte overging tot uitschrijving van verzoekster op 22 november 2022, terwijl volgens de raadsman van verzoekster een leerling niet op initiatief van de school mag worden uitgeschreven zolang er geen nieuwe school gevonden is.

Verzoekster dient daarom contact op te nemen met de onderwijsinstelling voor een eventuele rechtzetting van de officiële gegevens, zodat de gegevens uit de authentieke bron waarop de verwerende partij zich actueel baseert zouden kunnen geregulariseerd worden.

Indien er geen (aangetoonde) mogelijkheid/bereidheid is van de school om de nodige aanpassingen door te voeren, kan verzoekster opnieuw contact opnemen met het secretariaat van de Geschillencommissie met het verzoek voor de Geschillencommissie om ten gronde te oordelen of verwerende partij terecht geweigerd heeft om af te zien van terugvordering.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat verzoekster contact dient op te nemen met de onderwijsinstelling voor een eventuele rechtzetting van de officiële gegevens, zodat de gegevens uit de authentieke bron waarop de verwerende partij zich actueel baseert zouden kunnen geregulariseerd worden.

Indien er geen (aangetoonde) mogelijkheid/bereidheid is van de school om de nodige aanpassingen door te voeren, kan verzoekster opnieuw contact opnemen met het secretariaat van de Geschillencommissie met het verzoek voor de Geschillencommissie om ten gronde te oordelen of verwerende partij terecht geweigerd heeft om af te zien van terugvordering.

Aldus uitgesproken te Brussel op **23 augustus 2024**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en de heer Maarten Vankeersbilck (KidsLife), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te (afdeling),

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens